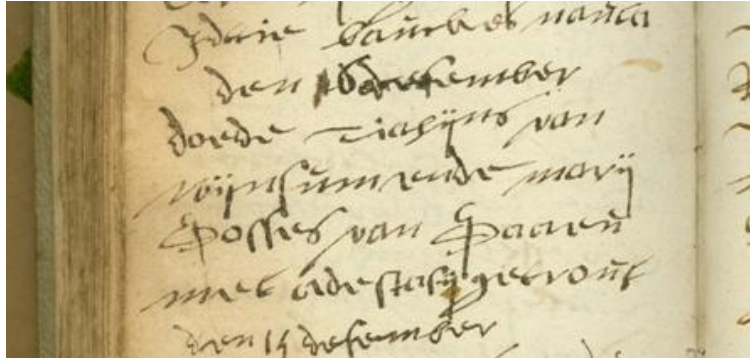

Generaties van de familie Bijkersma van 1640 tot heden.

00 Inleiding

Doede Tialjns (ook wel Tjallings) is de oudst gevonden voorvader van de Bijkersma 's, hij moet rond 1609 zijn geboren in Winsum maar trouwde in Sneek op 16 december 1630 met Marij Gosses in de Nederduits Gereformeerde kerk de latere Nederlands Hervormde kerk cq de PKN. Dit is terug te vinden in het trouwregister van de kerk:

*Den 16 December
Doede Tialjns van
Winsum ende Marij
Gosses van Gauw
met adestatij
getrouwt.*

Maar doopgegevens van de kinderen zijn niet te vinden, dus misschien waren ze wel Doopsgezind of ongelovig maar trouwden wel in de Hervormde kerk omdat het voor 1795 verplicht was het huwelijk door een Hervormd predikant of door het nedergerecht te laten voltrekken. Of ze lieten alle kinderen dopen in het kerkje van Loënga waar geen gegevens meer van te vinden zijn. Loënga omdat zoon Yde Doedes (zie generatie 01) bij zijn trouwen in Nijland vertelde dat hij van Loënga kwam.

Hij vertelde ook dat hij Rolma heette terwijl die naam niet door zijn vader of zijn broers werd gebruikt. Die naam Rolma is verder ook niet meer te achterhalen omdat er over die tijd geen materiaal over gebleven is. Er kwamen in die tijd meer Rolma's voor in Sneek en omgeving ook wel geschreven als Rolsma of Rollema, die namen werden door elkaar gebruikt, zo kon iemand als Rollema zijn geboren en overleden zijn als Rolma. Maar de achternaam werd vaker weggelaten omdat de patroniem (Tialjns, zoon van Tialijn) veel belangrijker werd gevonden, dan wist je van wie het er een was.

In 1811 werd door de nakomelingen, zie generatie 03, een geheel nieuwe naam gekozen, welke ontstaan is door de bijverdienste van vader als bijker, het houden van bijen. Het meest beoefende beroep van de eerste Bijkersma 's was echter dat van schoenmaker of wel meester-schoenmaker in de dorpen rondom Bolsward en Sneek.

De gegevens van de vroegste voorouders komen uit een testament dat een zekere Tjalling Doedes en zijn vrouw Tjitske Harmens lieten opmaken omdat zij geen kinderen hadden. In 1696 werden zij eigenaar van de boerderij Rijtseterp bij Tjerkwerd die zij al pachten sinds 1680. Na hun dood werden Marij Gerrijts en Jochum Gerrijts (kinderen van zijn oudste broer Gerrijt Doedes) samen met Aeltje Jans (een dochter van een broer van Tjitske Harmens) de nieuwe eigenaren. Sijmen Agis de echtgenoot van Marij Gerrijts werd de beheerder. Maar ze moesten wel vanaf 1724 hun achterneef Tjalling Doedes (naamgenoot van de erfplater en kleinkind van broer Yde Doedes) op de boerderij laten wonen en andere familieleden een aandeel in de erfenis geven.

Zie voor verdere informatie het artikel van Richard Keijzer dat hij maakte voor de website van Tjerkwerd (www.tjerkwert.nl): **'Rumoer in Ritsebuorren'**.

Deze stamreeks is opgedeeld in generaties, bij elkaar behorende families uit een bepaalde periode. Na de 3e generatie, rond 1800, ontstaan er drie familietakken, twee in Friesland en één in Brabant. Maar momenteel woont er nog slechts één gezin in Friesland die de naam Bijkersma draagt, de rest woont buiten Friesland of zelfs buiten Nederland. Bij de volkstelling in 1947 worden er 64 Bijkersma 's geregistreerd, waarvan nog 26 in Friesland, 13 in Brabant en 10 in Amsterdam.

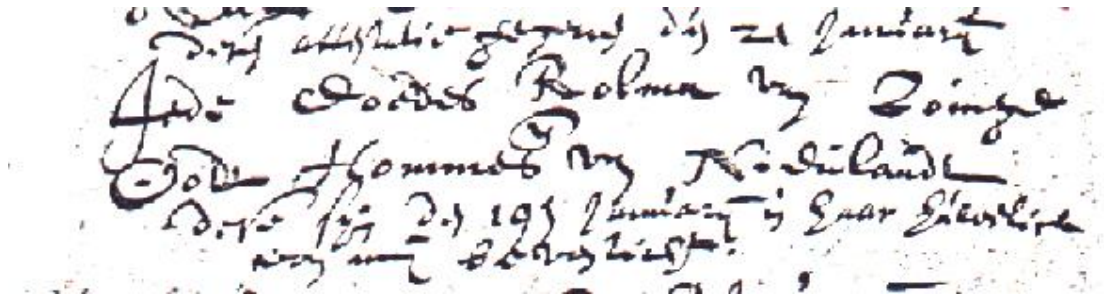
Niet alle exacte geboortedatum konden worden achterhaald, indien de geboortedatum of huwelijksdatum 01-01- van een bepaald jaar vermeld, betekent dit dat de datum is afgeleid van andere wel bekende datums. Het jaar kon dan wel met enige zekerheid worden vastgesteld maar niet de dag en de maand.

Generaties van de familie Bijkersma van 1640 tot heden.

01 Voorgeslacht van Bijkersma 1640 – 1750

Trouwregister van 1668 van de Nederduits Gereformeerde kerk van Nijland:

Deze attestatie geproclameerd den 2^e Januarie Yede Doedes Rolma van Loënga en Oodt Hommes van Nijland, deze zijn den 19^e januarie in gehuwden staat mij bevestigd.

Op 19 januari 1668 trouwde Yede zoon van Doede (Doedes) uit Loënga met Oodt de dochter van Homme (Hommes) uit Nijlân, een dorp op het nieuwe land dat in de 13^e en 14^e eeuw ontstond door dichtslibben van de voormalige Middelzee. Bij zijn huwelijk gebruikte Yede de achternaam Rolma, maar deze naam werd hierna niet meer gebruikt en schijnbaar door zijn nakomelingen geheel vergeten. Yede kwam oorspronkelijk uit Loënga bij Sneek, maar zijn ouders woonden in Sneek zelf.

De zoon Doede Ydes vertrok al snel weer naar Ysbrechtum op korte afstand van Nijland op het oude land en daar bleven ook zijn kinderen wonen. De oudste zoon Yde behield de patroniem Doedes en zijn oudste zoon Doede kreeg weer de patroniem Ydes mee. Zij zetten uiteindelijk ook de familie voort. Aen Doedes, de tweede zoon van Doede Ydes, had ook wel een aantal mannelijke kinderen en kleinkinderen, welke later zich ook weer in Nijland vestigden. Ook de derde zoon Tjalling Doedes kreeg drie dochters en woonde 5 jaar op de boerderij Rijtseterp.

02 Fam. Doede Ydes, Deersum 1715 - 1800

De vader van Doede Ydes was schoenmaker in Ysbrechtum, dus begon hij een schoenmakerij in het nabij gelegen Deersum. Zijn zoon Yde Doedes volgde grootvader weer op als schoenmaker in Ysbrechtum. Zeven jaar na het overlijden van zijn vrouw vertrok Doede Ydes in 1787 weer naar zijn geboortedorp Ysbrechtum, waar zijn zoon woonde en werd bijker (houder van bijen).

03 Fam. Yde Doedes, Ysbrechtum 1744 - 1806

Omdat zijn vader Doede Ydes reeds schoenmaker was in Deersum, werd Yde Doedes schoenmaker in Ysbrechtum waar hij zijn grootvader opvolgde. Toen zijn vader zich ook weer in Ysbrechtum vestigde, ging hij bijen houden om in zijn onderhoud te voorzien. Hierdoor werd Yde Doedes dus de zoon van de bijker. Zijn oudste zoon Doede Ydes gebruikte in 1810 bij zijn huwelijk in Sneek al de naam Bijkersma. Toen in 1811 iedereen een achternaam moest laten registreren op last van Napoleon, was vader Yde Doedes stervende of net overleden. Daarom was het zijn oudste zoon Doede Ydes die de naam Bijkersma, namens zijn vader en het hele gezin officieel liet registreren. Doede Ydes kreeg maar één dochter. Maar zoon Thomas Ydes kreeg 12 kinderen waaruit o.a. de "Brabantse tak" is ontstaan (zie generatie 4). Zoon Durk Ydes werd stamvader van de grootste "Friese tak" van de familie Bijkersma. (zie generatie 7) Dochter Geertje(of Getie) trouwde en vertrok in 1812 naar Assen.

04 Fam. Thomas Ydes, Ysbrechtum 1786 - 1871

Thomas Ydes was kastelein van het café "Rust een weinig" in Ysbrechtum, daarnaast beoefende hij ook het beroep van schoenmaker nog uit. Dit laatste waarschijnlijk nadat zijn vader Yde Doedes was overleden. In 1817 kocht hij de kerk en toren van Tjalhuizum, een gehucht dichtbij Ysbrechtum, voor de afbraak. Aldus het boek 'Stads- en dorps Kroniek van Friesland 1800-1900 (blz.68). Overigens de toren van Tjalhuizum staat er nog steeds te midden van de weilanden op de begraafplaats van Tjalhuizum. Zijn eerste vrouw stierf in het kraambed van haar 7e kind, bij zijn tweede vrouw kreeg hij nog eens 5 kinderen. De oudste zoon Pijter werd de stamvader van de "Brabantse tak" van de familie Bijkersma. (zie generatie 5) De nakomelingen van Zoon Tjitze bleven in Friesland, zie generatie 06.

Generaties van de familie Bijkersma van 1640 tot heden.

- 05 Fam. Pijter, (Brabantse tak) 1813 - heden**
 Pijter heeft een tijd in Grave gewoond, kwam weer terug op 15 oktober 1836 met een attestatie en vertrok weer naar Assen waar zijn tante Geertje woonde. Hij trouwde daar met een weduwe Anna van Tellingen. Hij kreeg een zoon en een dochter. Nadat zijn vrouw overleden was trouwde hij opnieuw in Anloo met een vrouw uit Duitsland. Toen zijn zoon Thomas Willem trouwde was zijn woonplaats volgens de akte onbekend. Zijn zoon Thomas Willem werd een rondtrekkend metselaar, in Ooien bij Oss bouwde hij mee aan het klooster en werd Rooms Katholiek. Zijn zoon Antonius Johannes werd schilder en later vakbondsleider van de Hout- en Bouwbond in Oss. Voor zijn verdiensten als vakbondsleider werd hij door de Paus onderscheiden. Ook binnen de familie had Antonius de leiding.
- 06 Fam. Tjitze, Leeuwarden (Kleine Friese tak) 1837 - heden**
 Tjitze trouwde drie keer, twee van zijn vrouwen stierven in het kraambed. Zoon Luitzen zette deze familietak voort, hij kreeg twee dochters Joukje en Froukje. Joukje is tot nu toe de oudste Bijkersma geworden, 101 jaar.
- 07 Fam. Durk Ydes, (Friese tak) 1792 - 1842**
 Durk Ydes, een broer van Thomas Ydes, is de stamvader van de grootste "Friese tak" van de familie Bijkersma. Hij trouwde twee keer, drie zoons zetten het geslacht voort. De oudste zoon Yde Durks werd brugwachter van Tjerkwerd, zie generatie 8. Een van zijn zoons werd onderwijzer evenals zijn kleinzoon, maar van deze tak leven momenteel alleen nog dochters. De tweede zoon Johannes Durks vestigde zich in Koudum als schoenmaker, twee kleinkinderen van Johannes stichten allebei een hotel, resp. in Joure en Coevorden. Zie generatie 9. De tweede zoon uit zijn tweede huwelijk Jan Durks werd boerenknecht in Wolsum en Hichtum. Zie generatie 10. Hij had drie zoons waarvan er een voor onderwijzer studeerde.
- 08 Fam. Yde Durks, Tjerkwerd 1818 - heden**
 Rintje, de enige zoon van de brugwachter van Tjerkwerd, werd hoofdonderwijzer in Stavoren en kreeg 6 kinderen waarvan één zoon Yede Dirk. Rintje kreeg problemen met de drank en vertrok rond 1900 naar Marssum waar hij samen met zijn vrouw een kruidenierswinkel begon. Zijn zoon Yede Dirk werd hoofdonderwijzer van Zwaagwesteinde waar hij ook zitting had in talloze besturen. Hij trouwde twee keer en had vijf kinderen, waarvan één een zoon was die zeeman werd en uiteindelijk zich in Australië vestigde.
- 09 Fam. Johannes Durks, Koudum 1826 - heden**
 Jan Cornelis zette de traditie van schoenmaker/ zadelmaker van vader Johannes, voort in Wommels. Hij had drie kinderen waarvan twee zoons die elk een hotel begonnen, Thyment Rintje in Coevorden en Johannes Dirk in Joure. De drie zoons van Johannes Dirk volgden hem niet op, zoon Jan Ruurd werd officier bij de luchtmacht en is momenteel nog de enige mannelijke Bijkersma die in Friesland woont.
- 10 Fam. Jan Durks, Cubaard 1839 - 1924**
 Jan Durks brak met de traditie van schoenmaker en werd boerenknecht. De jongste zoon liet hij studeren voor onderwijzer, hij werd hoofdonderwijzer te Wapenveld, zie generatie 15. Ook de beide andere zonen kregen nakomelingen, zie generatie 11 en 12. Dochter Gerbrigje vertrok naar Amsterdam en nam in 1912 zelf het initiatief om zich van haar man te laten scheiden.
- 11 Fam. Sijbren Jans, Bolsward 1869 - 1933**
 Sybren, de oudste zoon van Jan Durks werd evenals zijn vader boerenknecht. Hij trouwde met het dienstmeisje dat een kind van de boer verwachtte. Even na 1900 probeerde hij te gaan werken in de melkfabriek te Wirdum. Maar dat pakte verkeerd uit waarna zijn vrouw er voor zorgde dat ze terug konden keren naar Bolsward, Siebren werd werkmans bij de gemeente Bolsward. Hij kreeg negen kinderen waarvan vijf zoons, drie zoons kregen nakomelingen. Zie de generaties 16, 17 en 18.

Generaties van de familie Bijkersma van 1640 tot heden.

- 12 Fam. Durk Jans, Cubaard 1871 - 1961**
Jan, de oudste zoon van Durk Jans, werd binnenschipper en kreeg veel nakomelingen, zie generatie 13. Zoon Ruurd ging studeren voor onderwijzer, net als oom Douwe uit Wapenveld. Maar achteraf vond hij zichzelf niet geschikt voor onderwijzer en vertrok plotsklaps naar Rotterdam, zie generatie 14.
- 13 Fam. Jan, Tjerkwerd 1895 - heden**
Jan, ook bekend als lange Jan, werd binnenschipper. Zijn kinderen werden dan geboren van Middelburg tot Ermelo. Hij was vurig en soms fanatiek in zijn geloof. Jan kreeg acht kinderen, waarvan vier zoons. Zoon Dirk Jan en Johannes vertrokken na de oorlog beiden naar Australië. Vader Jan werd in de bevrijdingsnacht in Lemmer gedood door een granaatscherf.
- 14 Fam. Ruurd, Rotterdam 1896 - heden**
Ruurd trouwde in Rotterdam, kreeg twee zoons en een dochter. Hij was actief binnen het kerkelijk bureau van de Gereformeerde kerk in Rotterdam. Zoon Dirk Jacob vertrok naar Amerika op verzoek van zijn werkgever.
- 15 Fam. Douwe, Wapenveld 1878 – heden**
Douwe, hoofdonderwijzer van Wapenveld, kreeg vier kinderen waarvan één zoon. Drie kinderen vertrokken naar Zuid Afrika, alleen Elisabeth, onderwijzeres, bleef in Nederland. Zoon Jan werd in Zuid Afrika Ingenieur werktuigbouw en kreeg daar vier kinderen, waarvan één zoon, Douwe. De dochter van Jan, Aletta Christina, kwam terug naar Nederland als lerares Lithografie aan de Kunstacademie in De Haag.
- 16 Fam. Lolke, Leeuwarden 1895 - 1986**
Lolke ging eerst als schippersknecht varen op de binnenvaart en vertrok later voor enige tijd naar Duitsland. Kwam daarna als colporteur van evangelische boeken terug naar Nederland, maar werd uiteindelijk tuinman bij de gemeente in Leeuwarden. Hij trouwde twee maal en kreeg uit zijn tweede huwelijk twee kinderen, waarvan ondergetekende er één van is.(zie 19)
- 17 Fam. Durk, Nieuwe Niedorp 1896 - 1988**
Dirk zette de traditie van de Bijkersma 's voort als zadelmaker in Nieuwe Niedorp. Hij kreeg een zoon en een dochter.
- 18 Fam. Douwe, Bolsward 1900 - heden**
Douwe werd een van de eerste automonteurs. Hij trouwde tweemaal en kreeg drie kinderen.
- 19 Fam. Johannes, Twello 1943 - heden**
Johannes, samensteller van deze stamreeks, kreeg drie kinderen en adopteerde nog een vierde uit India.